

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

ЦИФРОВІ КОМУНІКАЦІЇ

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента
підготовки здобувачів освіти другого (магістерського) рівня

Луцьк
2023

Силабус вибіркового освітнього компонента «Цифрові комунікації» підготовки здобувачів освіти другого (магістерського) рівня. 29 серпня 2023 року

Розробник:

Рожило Марія Андріївна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри соціальних комунікацій.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри соціальних комунікацій протокол № 1 від 29 серпня 2023 року

Завідувач кафедри:

доц. Кошелюк О. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Для здобувачів освіти другого (магістерського) рівня усіх спеціальностей	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 3-й
		Лекції 10 год.
ІНДЗ: є		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
Мова навчання	українська	
	Форма контролю: залік	

II. Інформація про викладача

[Рожило Марія Андріївна](#): кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри соціальних комунікацій; тел.: 0506747841; Rozylo.Mariya@vnu.edu.ua

Дні занять (розклад за посиланням): <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Силабус освітнього компонента «Цифрові комунікації» складено з орієнтиром на можливість вільного проектування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти другого (магістерського) рівня у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Освітній компонент «Цифрові комунікації» займає важливе місце в системі підготовки магістра журналістики, адже спрямований на вивчення місця, ролі, функціональних характеристик, основних тенденцій, методів, інструментів комунікації в епоху цифрових технологій.

Вибірковий освітній компонент може зацікавити істориків, філологів, психологів, здобувачів інших освітніх програм, оскільки курс дає широке уявлення про теорію і практику застосування сучасних цифрових технологій, опрацювання та критичного сприйняття інформації, формування та використання електронних інформаційних ресурсів та сервісів у професійній діяльності.

2. Пререквізити / Постреквізити

Особливих вимог до здобувачів другого (магістерського) рівня до початку вивчення вибіркового освітнього компонента немає.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою освітнього компонента є глибоке усвідомлене розуміння закономірностей, специфічних особливостей та методики аналізу медіаконтенту та методології використання цифрових ресурсів у сучасному інформаційному просторі.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента є здобуття системних знань про особливості цифрових комунікацій, цифрового етикету; опрацювання інструментів роботи із соціальними мережами; систематизація та типологізація пошукових систем;

з'ясування методів уникнення кіберзагроз; дослідження специфіки роботи в інформаційному середовищі; моніторинг дотримання етичних стандартів тощо.

4. Результати навчання

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і вирішувати складні проблеми у галузі журналістики і соціальних комунікацій, проводити дослідження та запроваджувати інновації у невизначених умовах і вимогах у сфері медіа, володіти інформаційно-комунікаційними технологіями для здійснення практичної професійної діяльності.

ЗК01. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу проблем і ситуацій, до пошуку, збирання, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність розробляти проекти, управляти ними, організовувати і координувати діяльність учасників проекту, здатність працювати в команді.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп, виявляти ініціативу та підприємливість, вміння співпрацювати у колективі для вирішення колективних завдань і мотивувати людей для досягнення спільних цілей.

ЗК09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, спілкуватися з колегами, аналізувати отримані результати.

ЗК10. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

СК01. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з журналістики і соціальних комунікацій, новітні технологічні досягнення, набуті у процесі навчання, у своїй професійній діяльності, здатність до володіння усіма сучасними методами збору інформації, аналізу та обробки даних із врахуванням особливостей сучасного суспільного розвитку.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у професійній діяльності із врахуванням знань із різних сфер суспільного життя, володіти глибокими знаннями з різних галузей, створювати інформаційний контент у різних тематичних напрямках і для різних видів медіа.

Програмні результати навчання:

ПР01. Працювати як універсальний журналіст, створювати контент різних жанрів для різних видів медіа та різних сфер соціальних комунікацій, приймати ефективні рішення з проблем журналістики в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.

ПР05. Розробляти план та шляхи вирішення виявленої суспільної проблеми, застосовуючи сучасні методи збирання, обробки, інтерпретації та поширення інформації, генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології для створення медіапродуктів.

ПР08. Показувати проблемні питання у діяльності сучасних медіа організацій та аргументовано висвітлювати шляхи їх вирішення, використовувати передові знання і методики дослідження діяльності і створення нових медіаінституцій.

ПР09. Проводити порівняльний аналіз законодавчої бази та діяльності окремих медіаінституцій України та країн Європейського Союзу, вміти розробляти та здійснювати управління медіапроектами, що потребують певних стратегічних підходів та навичок soft skills.

ПР10. Застосовувати спеціалізовані концептуальні новітні знання з соціальних комунікацій при плануванні перспектив розвитку різних сфер інформаційної діяльності, мати прикладні навички розв'язання проблем, пов'язаних із організацією медіаустанов та інституцій.

ПР11. Оцінювати проблемні питання професійної діяльності, застосовуючи знання з різних предметних галузей, опановувати інноваційні методи роботи, форми участі у розробці

проектів документів, що регламентують діяльність в усіх сферах журналістики, обґрунтувати їх суспільну потребу та прогнозувати результати їх впливу на суспільство.

ПР12. Здійснювати пошук необхідних знань для планування журналістських матеріалів для різних соціальних груп населення, враховуючи соціальні запити суспільства, розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проекти у сфері журналістики.

Soft skills: лідерство; вміння працювати в команді; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін; здатність керувати своїм часом, розуміння важливості дедлайнів та ін.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекц.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Медіа у цифровому суспільстві						
Тема 1. Тенденції розвитку медіа в цифровому суспільстві	8	2		6		5
Тема 2. Формування медіабренду, іміджу організації за допомогою цифрових комунікацій	10	2		6	2	5
Тема 3. Проектування зовнішніх, внутрішніх, онлайн-комунікацій	10		2	8		5
Тема 4. Роль користувача у створенні цифрового контенту	10		2	8		5
Тема 5. Цифрова безпека. Кіберзагрози	10		2	8		5
Тема 6. Цифровий етикет у медіапросторі	12		2	8	2	5
Разом за модулем 1	60	4	8	44	4	30
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти цифрових комунікацій						
Тема 7. Ефективне спілкування в цифровій реальності	8	2		6		5
Тема 8. Сучасні канали, інструменти і методи в комунікаціях медіа з аудиторією	8	2		6		5
Тема 9. Інструменти для створення та редагування цифрового медіаконтенту на різних платформах	10		2	8		5
Тема 10. Інформаційна підтримка проектів за допомогою цифрових комунікацій	12		2	8	2	5
Тема 11. Інновації в диджитал-проектах. Практика гейміфікації в цифрових проектах	10	2		8		5
Тема 12. Комунікації в умовах кризи (пандемія, війна)	12		2	8	2	5
Разом за модулем 2	68	6	6	44	4	30
ІНДЗ						40
Усього годин / балів	120	10	14	88	8	100

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів освіти включає більш детальне опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, виконання завдань практичного спрямування, опрацювання додаткової літератури, розв'язування задач, кейсів, перегляд рекомендованого аудіовізуального контенту, підготовку проекту тощо. Зміст та обсяг самостійної роботи подано в таблиці.

Ефективність і результативність самостійної роботи здобувача освіти викладач виявляє на практичних заняттях, зокрема під час тематичного опитування, тестування, бесід, дискусій, обговорення проблемних завдань, презентації творчих завдань, мініпроектів, тренінгової роботи тощо, та фіксує в загальній оцінці за тему.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Презентуйте основні тенденції розвитку медіа в цифровому суспільстві	6
2	Систематизуйте методи формування медіабренду, іміджу організації за допомогою цифрових комунікацій	6
3	Запропонуйте способи проектування зовнішніх, внутрішніх, онлайн-комунікацій (на вибір)	8
4	Презентуйте на прикладах роль користувача у створенні цифрового контенту	8
5	Типологізуйте закони цифрової та кібербезпеки	8
6	Окресліть правила цифрового етикету в медіапросторі. Робота журналіста з даними та джерелами	8
7	Виокреміть правила ефективного спілкування в цифровій реальності	6
8	Проілюструйте сучасні канали, інструменти і методи комунікації медіа з аудиторією	6
9	Систематизуйте інструменти для створення та редагування цифрового медіаконтенту на різних платформах	8
10	Проілюструйте приклади ефективної інформаційної підтримки проєктів за допомогою цифрових комунікацій	8
11	Запропонуйте метод гейміфікації для просування медіапроєкту	8
12	Окресліть виклики комунікації в умовах кризи (пандемія, війна)	8
	Разом	88

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання має за мету поглиблення та вдосконалення здобутих компетентностей із вибіркового освітнього компонента. Воно передбачає обов'язкову презентацію та обговорення результатів на підсумковому занятті.

Здобувач освіти повинен підготувати детальний проєкт використання цифрових комунікацій для просування особистого бренду (форма, зміст, аудиторія, методи впливу на потенційного споживача, комунікаційні канали, технології тощо) та презентувати на занятті (презентувати комунікаційні навички, індивідуальну роботу, вміння аргументувати свою позицію, дотримуватися дедлайнів тощо). Зосереджуємо увагу також на вмінні працювати з базами даних, пошуковими системами, вмінні систематизувати, обирати головне, презентувати контент відповідно до завдань освітнього компонента.

Максимальна кількість балів за індивідуальне науково-дослідне завдання – 40, з яких 20 балів здобувач отримує за обґрунтування проєкту, вибір цифрових інструментів і 20 балів – за презентацію проєкту.

Основні критерії оцінювання: обґрунтування вибору об'єкта аналізу, використаних матеріалів (опублікованих текстів, фото, аудіо, відео тощо), платформи оприлюднення інформації; чинник актуальності і новизни теми проєкту; ефективність вступу; логічність;

аргументація основних положень; наочність; дотримання приписів академічної доброчесності; техніка і культура мовлення; оригінальність, вміння працювати автономно тощо.

IV. Політика оцінювання

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття відповідно до розкладу та вчасно виконувати навчальні завдання (зокрема винесені на самостійну роботу) згідно з індивідуальним навчальним планом та силабусом освітнього компонента. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність з вибіркового освітнього компонента, становить 100 балів.

Пропущені з поважних причин заняття здобувач освіти має можливість скласти викладачеві в дні консультацій упродовж тижня після виходу на навчання.

Відповідно до пункту 3.1 [«Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#) з освітнього компонента можливе зарахування окремих тем, модулів, індивідуального завдання тощо.

Політика щодо академічної доброчесності. Увесь навчальний процес побудований на засадах доброчесності, справедливості, порядності, відповідальності за результати своєї діяльності, взаємодовіри та толерантності до його учасників, об'єктивності оцінювання, соціальної та гендерної рівності.

Здобувач освіти зобов'язаний самостійно виконувати завдання до практичних занять та самостійної роботи, так само індивідуальне завдання; надавати правдиву інформацію про результати своєї навчальної діяльності; вказувати джерела чужих думок у випадку їхнього використання. Жодна з форм порушення академічної доброчесності не толерується.

Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності визначена [«Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#) та [«Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання, які здобувач освіти складає з порушенням дедлайнів, викладач перевіряє, але не оцінює (тобто здобути бали за такі роботи не вдасться). Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Формою організації підсумкового контролю знань здобувачів освіти з вибіркового освітнього компонента є залік.

Відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#) та [«Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»](#) оцінювання знань здобувачів освіти здійснюємо під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом. Завдання із цих видів поточного контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів (детальніше див. таблицю вище). Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом освітнього компонента. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної

заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку, у разі отримання незадовільної оцінки, допускається не більше двох разів: один раз викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Здобувач освіти, який не погоджується з результатами підсумкового контролю, отриманих під час семестрового контролю в день оголошення результатів підсумкового оцінювання, має право звернутися з апеляційною заявою на ім'я проректора з навчальної роботи та рекрутації.

Будь-які конфліктні ситуації щодо оцінювання вирішують відповідно до [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

Порядок проведення заліку з вибіркового освітнього компонента такий: усна відповідь здобувача освіти на 4 питання (перелік питань див. нижче – кожне питання оцінюємо в діапазоні від 0 до 25 балів).

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Основні тенденції розвитку медіа в цифровому суспільстві.
2. Методи формування медіабренду, іміджу організації за допомогою цифрових комунікацій.
3. Способи проєктування зовнішніх, внутрішніх, онлайн-комунікацій.
4. Роль користувача у створенні цифрового контенту.
5. Закони цифрової та кібербезпеки.
6. Правила цифрового етикету в медіапросторі.
7. Виокремить правила ефективного спілкування в цифровій реальності.
8. Сучасні канали, інструменти і методи комунікації медіа з аудиторією.
9. Інструменти для створення та редагування цифрового медіаконтенту на різних платформах.
10. Приклади ефективної інформаційної підтримки проєктів за допомогою цифрових комунікацій.
11. Гейміфікація для просування медіапроєкту.
12. Виклики комунікації в умовах кризи (пандемія).
13. Цифрові комунікації в умовах війни.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (потрібне перескладання)

Здійснюючи поточний контроль, послуговуємося такими нормами оцінювання:

5 балів – ставимо, якщо здобувач освіти демонструє компетентність комплексно та творчо вирішувати поставлені завдання; вільно та доцільно послуговуватися спеціальною термінологією; доречно ілюструвати відповідь прикладами, залучаючи відомості із самостійно опрацьованої літератури; практично застосовувати одержані глибокі теоретичні знання з освітнього компонента; знаходити джерело інформації та аналізувати її; оформляти роботу охайно та ретельно, відповідно до вимог щодо структурної, змістової та мовної організації текстів певного виду. Водночас можливі 1–2 дрібні неточності у викладі матеріалу, що не впливають на правильність висновків. Завдання мають бути виконані не менш як на 90%.

4 бали – ставимо, якщо здобувач освіти демонструє компетентність комплексно вирішувати поставлені завдання; глибоко розкривати зміст поставленого завдання чи проблеми; доцільно використовувати спеціальну термінологію; доречно ілюструвати відповідь прикладами; практично застосовувати одержані глибокі теоретичні знання з освітнього компонента; знаходити джерело інформації та аналізувати її; оформляти роботу охайно, відповідно до вимог щодо структурної, змістової та мовної організації текстів певного виду. Однак можливі 2–3 неточності у викладі матеріалу, що не впливають на правильність висновків. Завдання мають бути виконані на 75–89%.

3 бали – ставимо, якщо здобувач освіти демонструє компетентність комплексно вирішувати поставлені завдання; правильно розкривати основний зміст матеріалу за умови виконання завдання; правильно використовувати термінологію; виконує роботи без суттєвих помилок; вміє зібрати матеріал, скласти план, побудувати текст будь-якого виду; оформляти роботу охайно, відповідно до вимог щодо структурної, змістової та мовної організації текстів певного виду. У відповідях можливі 3–4 неточності у викладі інформації, які не впливають на конкретний зміст. Завдання виконані на 67–74 %.

2 бали – здобувач освіти отримує, якщо зміст викладає частково, не завжди послідовно; одержані теоретичні знання невміло застосовує практично; відсутній логічний зв'язок основного викладу інформації з висновками; відповідь неповна, хоча суть запитання загалом висвітлена; у змісті роботи трапляються помилки; завдання виконані на 60–66 %.

1 бал – ставимо, якщо здобувач освіти демонструє підготовленість тільки з окремих завдань теми; відповідь не вирізняється змістовністю та логікою викладу; завдання виконані на менше ніж 59 %.

VII. Рекомендована література

1. Бучельнікова М. Клікай, лайкай, голосуй: як соцмережі допомагали у виборчих кампаніях. *Вибори і ЗМІ*. 2019. URL: <https://vybory.detector.media/2019/04/09/klikaj-lajkaj-holosujyak-sotsmerezhi-dopomahaly-u-vyborchyh-kampaniyah/>
2. Digital media: становлення новітньої комунікації: колект. монографія / за ред. М. М. Поплавського, Л. О. Кочубей. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2020. 244 с.
3. Ігнатенко Р. В. Цифрові комунікації в маркетингу: сутність та перспективи розвитку в умовах пандемії COVID-19. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2021. Вип. 31. С. 40–46.
4. Кузнецова О. Психологічні тригери в ЗМІ: поняття, особливості, види, протистояння їх впливу. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Журналістські науки. 2017. Вип. 1, № 883. С. 36–41.
5. Куропась І. Цифрові комунікації: створюємо нову нормальність. *Громадський простір*. 2021. URL: <https://www.prostir.ua/?library=tsyfrovi-komunikatsiji-stvoryujemo-novu-normalnist>
6. Кушнар'єв В. В. Національна система кібербезпеки України: виклики та кіберзагрози. *Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі*: зб. матеріалів П'ятої міжнар. наук. конф., м. Київ, 23–24 червня 2022 р. / упоряд. З. М. Сverdлик, М. М. Цілина. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2022. С. 29–33.
7. Маїна Р. І. Цифровий етикет та його специфіка: філософсько-методологічний аспект. *Дискурс*. 2021. №7 (2). С. 16–27.
8. Mialkovska Liudmyla, Zhvania Liudmyla, Rozhylo Mariia, Terebus Oksana, Yablonskyu Maksym, Hrysiuk Volodymyr. Digital Tools in Teaching the Mass Media Language. *World Journal of English Language*. 2023. Vol. 13. № 4. P. 43–48. URL: <https://www.sciedupress.com/journal/index.php/wjel/article/view/23639>
9. Норман Д. Емоційний дизайн: Чому ми любимо (або ненавидимо) речі довкола нас / пер. з англ. П. Білак, С. Святенко. Київ: ArtHuss, 2019. 304 с.
10. Олтаржевські Д. О. Цифрові комунікації: навчальний посібник із дисципліни «Медіавиробництво: промоція». Київ : ННІЖ КНУ імені Тараса Шевченка, 2023. 120 с.

11. Ярема І. Особливості розвитку цифрової комунікації в інформаційно-технологічних процесах сучасної України. *Інформація, комунікація та управління знаннями в глобалізованому світі*: зб. матеріалів П'ятої міжнар. наук. конф., м. Київ, 23–24 червня 2022 р. / упоряд. З. М. Сverdлик, М. М. Цілина. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2022. С. 240–243.

12. Simon Kemp. Digital 2021 October Global Statshot Report / Datareportal. URL : <https://datareportal.com/reports/digital-2021-octoberglobal-statshot>

Інтернет-ресурси

Цифрові комунікації в глобальному просторі: онлайн-курс на платформі Prometheus.
URL: https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:Prometheus+ITArts101+2017_T1/home

Цифрова безпека та комунікація в онлайні: онлайн-курс на платформі ВУМ online.
URL: <https://vumonline.ua/course/digital-security-and-communication-online/>

Цифрові сервіси для освіти України: [URL:https://mooc4ua.online/](https://mooc4ua.online/)